

Broj/Број: 4/1-50-1-149-10/04
Sarajevo/Сарајево: 28.07.2004. godine

ZAPISNIK

Desete sjednice Zajedničke komisije Parlamentarne skupštine BiH za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou BiH koja je održana u 28.07. 2004. godine u vremenu od 8,00 do 10,00 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Zajedničke komisije: Šefik Džaferović, Branko Zrno, Seada Palavrić, Osman Brka, Momčilo Novaković, Adem Huskić, Boško Šiljegović, Vinko Zorić, Anto Spajić i Vinko Radovanović.

Sjednici nisu prisustvovali Halid Genjac i Mirko Blagojević.

Sjednici su prisustvovali gosti : Donald Hays, zamjenik Visokog predstavnika za BiH, Bariša Čolak, ministar sigurnosti BiH, Nikola Radovanović, ministar odbrane i Marina Pendeš, zamjenik ministra odbrane, Christian Haupt iz OSCE-a, te eksperti Parlamenta FBiH Neven Kazazić i Enes Zukanović.

Pored navedenih, sjednici prisustvovali su Dragica Hinić, privremeni sekretar Zajedničke komisije i Željko Grubešić, ekspert za pomoć u radu Zajedničke komisije.

Sjednicu je otvorio Branko Zrno, a po izboru za privremenog predsjedavajućeg sjednicom je predsjedavao Boško Šiljegović.

Za raspravu na sjednici predložen je slijedeći

DNEVNI RED:

1. Upoznavanje članova Zajedničke komisije o izvršenom izboru novog člana Komisije i izbor privremenog predsjedavajućeg Zajedničke komisije;
2. Verificiranje zapisnika 8. sjednice Zajedničke komisije;
3. Razmatranje Prijedloga zakona o učestvovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, državnih službenika i ostalih zaposlenih u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inostranstvu (predlagač: poslanik Momčilo Novaković);
4. Tekuća pitanja.

Šefik Džaferović predložio je da se nakon okončanja prve tačke dnevnoga reda omogućiti obraćanje zamjeniku Visokog predstavnika za BiH, Donaldu Haysu članovima Komisije na temu moratorija na prodaju lakog naoružanja u BiH, što je jednoglasno prihvaćeno, kao i dnevni red u cjelini.

Ad.1. Upoznavanje članova Zajedničke komisije o izvršenom izboru novog člana Komisije i izbor privremenog predsjedavajućeg Zajedničke komisije

Branko Zrno informirao je Zajedničku komisiju da je Dom naroda izabrao Vinka Radovanovića za novog člana ove komisije umjesto smijenjenog Zorana Spasojevića. Novom članu čestitke za izbor uputili su svi prisutni članovi Komisije.

Potom je g-Zrno informirao o obavezi Komisije da se na ovoj sjednici izvrši izbor privremenog predsjedavajućeg Komisije. Nakon kraće rasprave članovi Komisije jednoglasno su izabrali Boška Šiljegovića za privremenog predsjedavajućeg ove komisije. Po okončanom izboru, Boško Šiljegović nastavio je s predsjedavanjem sjednicom.

Ad.2. Moratorij na prodaju lakog naoružanja u BiH

Boško Šiljegović ukratko je informirao članove Komisije da je g-din Hays istaknuo interesovanje za susret s članovima Komisije radi razgovora o postojećoj odluci ministra odbrane BiH kojom je utvrđen moratorij na prodaju lakog naoružanja u BiH. Istaknuo je da OHR u potpunosti podržava ovakvu odluku. Pri tome je istaknuo osnovne razloge koji opravdavaju moratorij na prodaju lakog naoružanja u našoj zemlji. Naveo je da je još prije dvije godine, tokom provođenja akcije "Žetva", komandant SFOR-a informirao da u BiH-i postoji ogromna količina oružja i municije kojom bi se mogao opskrbiti i cijeli kontingent SFOR-a u BiH. Danas u BiH postoji ogromna količina legalno uskladištenog oružja koje pripada oružanim snagama. Ovo oružje predstavlja legitimnu opasnost za sigurnost svih građana BiH-e, jer je nemoguće imati potpunu kontrolu nad ovim oružjem. Ono je također potencijalni izvor opasnosti i u međunarodnim okvirima jer može doći u ruke mnogim terorističkim grupama u zemlji i van nje. BiH-a pokušala se osloboditi dijela tog oružja putem prodaje, ali rezultati te akcije bili su jako skromni. Osim toga, držanje ovakvog oružja u skladištima predstavlja ogromno finansijsko opterećenje za BiH. Stoga je ponovio podršku odluci ministra odbrane BiH o uvođenju moratorija na prodaju lakog naoružanja. Ova odluka će omogućiti BiH-i da ne bude na listi eventualnih zemalja koje se smatraju izvorom opasnosti od terorizma.

Međunarodna zajednica će u tom kontekstu podržati i domaću namjensku industriju koja bi mogla učestvovati u procesu uništavanja ovog oružja, kao što je npr. preduzeće "BH stil" u Zenici.

Nikola Radovanović potom je dao više informacija o odluci vezanoj za moratorij na prodaju lakog naoružanja. Istaknuo je da višak oružja i municije u BiH predstavlja lošu i osjetljivu robu, pogotovo nakon terorističkih napada 11. septembra prethodne godine. Istaknuo je i da su UN-e prepoznale opasnost od širenja lakog oružja i njegovog dospjeća u ruke terorista. Stoga je neophodno da se BiH-a oslobodi ovakve vrste naoružanja što prije. Na taj način BiH-a izbjegava etiketiranje kao zemlja koja može predstavljati potencijalni izvor nabavke oružja teroristima, a stvaraju se i bolje mogućnosti domaćoj namjenskoj industriji za upošljavanje njenih kapaciteta u procesu uništenja oružja. Obaveza BiH u kontekstu svega navedenog je i da smanji broj skladišta gdje se nalazi navedeno naoružanje na manje od 10, jer ovaj broj skladišta iziskuje znatna materijalna sredstva. Također, domaća namjenska industrija ima time veće mogućnosti napredovanja, a što se postiže i stavljanjem namjenske proizvodnje pod okrilje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa umjesto dosadašnjeg Ministarstva odbrane BiH. Na kraju je rezimirao da ovom odlukom BiH-a stiže ekonomske i političke povoljnosti koje su znatno veće od onih koje bi se dobile prodajom lakog naoružanja.

Boško Šiljegović istaknuo je značaj odluke kojom se u svakom slučaju stvaraju bolji uslovi za pokretanje domaće namjenske industrije, a istovremeno postiže i bolja pozicija BiH-e u svijetu.

Branko Zrno bio je saglasan sa izlaganjima prethodnika i potom postavio pitanja vezana za proces uništenja lakog naoružanja. Zanimalo ga je da li je preduzeće "BH stil" jedino rješenje za uništavanje oružja ili ima još kapaciteta u BiH-i, te kada se očekuje okončanje tog procesa.

Šefik Džaferović također je mišljenja da višak lakog naoružanja predstavlja problem u svjetskim razmjerama i pozdravlja odluku o moratoriju. Ovo pitanje trebaju pokrenuti stoga međunarodne organizacije u širim okvirima, a posebno u svim zemljama regiona kako je to regulirano Dejtonskim sporazumom.

Vinka Radovanovića, koji je također podržao odluku, zanimalo je da li će se predmetno oružje moći uništiti na osnovu postojeće odluke o moratoriju ili će se morati donijeti posebna odluka.

Kako proces uništavanja oružja zahtijeva znatana materijalna sredstva, zanimalo ga je da li će BiH-a dobiti eventualno od međunarodne zajednice sredstva za te svrhe.

Seadu Palavrić zanimalo je pitanje uništavanja ne samo lakog oružja već i municije, te da li postoje i planovi za uništenje municije.

Ademu Huskiću su jasni direktni i indirektni efekti odluke, uz posebnu zainteresiranost za pokretanje namjenske industrije. Zanimalo ga je također da li će i na koji način međunarodna zajednica pomoći u procesu uništenja naoružanja, te da li će pomoći razvoju domaće namjenske industrije.

Osman Brka podržao je odluku kao korak koji doprinosi miru i stabilnosti BiH-e. Zanimalo ga je da li se u tom kontekstu vodi računa o balansu u regionu, te istaknuo da bi u svakom slučaju sigurnost balkanskih zemalja bila osigurana ulaskom u evropske integracije.

Boška Šiljegovića zanimala je mogućnost korištenja domaćih kapaciteta namjenske industrije u procesu uništenja lakog naoružanja, te pitanje mogućnosti regionalne saradnje i koordinacije u svijetlu Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope.

Donald Hays odgovorio je na određena pitanja, istaknuvši da više informacija može dati ministar odbrane BiH. Saglasan je da se sve zemlje ovog regiona moraju uključiti u ovaj proces. Postojeća odluka o moratoriju u skladu je sa konvencijama UN-a o lakom naoružanju koje su potpisale sve zemlje Balkana. Ove konvencije reguliraju pitanje transfera lakog naoružanja. Saradnja između zemalja Balkana već je pokrenuta i ostvariva se putem saradnje državnih graničnih i carinskih službi ovih zemalja, kao i međusobnih kontakata svih drugih nadležnih institucija u ovoj oblasti. Značajnu ulogu u pospješivanju ovog procesa ima i OSCE. Istaknuo je također da u BiH-i postoje kapaciteti za uništenje lakog naoružanja. Uništenje municije pri tome pretpostavlja jedan mnogo skuplji proces, ali i za taj proces međunarodna zajednica spremna je izdvojiti sredstva. Pri tome, domaće vlasti moraju izdefinirati projekat uništenja municije s označenjem sredstava i formalizirati svoj zahtjev, kako bi međunarodna zajednica mogla djelovati u tom pravcu.

Nikola Radovanović također je naglasio da BiH-a ima kapacitete za uništenje lakog naoružanja, kao što su preduzeća namjenske industrije BH stil, "PRETIS" Vogošća i "Jelšingrad" u Banja Luci. Naglasio je da u skladu sa Dejtonskim sporazumom, postoji i program uništenja teškog naoružanja po kome se već odavno postupa, koji predviđa proces uništenja te vrste naoružanja tehnikom rezanja. Potpisan je i Ugovor o podršci uništenja oružja, eksplozivnih sredstava i municije u vrijednosti od 900.000 dolara sa misijom UNDP-i. U odnosu na balans u regionu, istaknuo je da je Albanija najviše učinila po pitanju uništenja oružja i da je pri tome dobila značajnu podršku vlade SAD-a. Sama odluka o moratoriju podrazumijeva da će svi viškovi zatečenog lakog naoružanja 01.01.2005. godine biti proglašeni oružjem za uništenje i neće trebati posebna odluka za sprovođenje tog procesa. U odnosu na pokretanje namjenske industrije istaknuo je da će taj proces biti omogućen prije svega sprovođenjem procesa privatizacije. Ovaj proces je već započeo, a pospješuje ga i činjenica da se oblast namjenske industrije sada nalazi u nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Po okončanoj raspravi **Boško Šiljegović** konstatirao je zadovoljstvo izlaganjima svih članova Komisije i gostiju, pri čemu je izražena puna podrška i spremnost za sprovođenje postojeće odluke o moratoriju na prodaju lakog naoružanja, a što za krajnji cilj ima stabilnost BiH-e i regiona u cjelini.

Ad.2. Verificiranje zapisnika 8. sjednice Zajedničke komisije

Članovi Komisije jednoglasno su verificirali zapisnik 8. sjednice Komisije.

Ad.3. Razmatranje Prijedloga zakona o učestvovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, državnih službenika i ostalih zaposlenih u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inostranstvu (predlagač: poslanik Momčilo Novaković)

Boško Šiljegović kratko je informirao o dosadašnjem stadiju razmatranja predloženog zakona i istaknuo obavezu koju su imali predlagač zakona, predstavnik Ministarstva odbrane i predlagači

amandmana, da do ove sjednice Komisije usaglase stavove. Kako je na samoj sjednici Komisije amandmane na Prijedlog zakona uložio Vinko Zorić, predložio je dvije mogućnosti i to da se na ovoj sjednici obavi rasprava o Prijedlogu zakona i amandmani do kraja ili da se otpočne opća rasprava o Zakonu, a da se na narednoj sjednici rasprave amandmani i okonča postupak u komisijskoj fazi.

Momčilo Novaković bio je saglasan i prihvata bilo koji prijedlog koji usvoje ostali članovi Komisije, s tim da je naglasio da neće povući predloženi zakon.

Marina Pendeš istaknula je da je postignut visok nivo saglasnosti s predlagačem zakona i amandmana, s tim da je bila mišljenja da bi bilo dobro da se o amandmanima vodi rasprava na slijedećoj sjednici Komisije, kako bi se omogućilo više vremena za pripremu valjanog prijedloga. Ovim bi se također pomoglo i Predsjedništvu posmatrajajući postojeću odluku o upućivanju pripadnika oružanih snaga BiH u Irak.

Seada Palavrić smatrala je upitnom činjenicu da li Predsjedništvo BiH može uopće upućivati u mirovne operacije bilo koga. Također je bila mišljenja da se na ovoj sjednici Komisije ne može okončati razmatranje Prijedloga zakona i saglasna je da se taj posao završi na narednoj sjednici Komisije koja bi trebala biti održana iza 20.08.2004. godine.

Nakon okončane rasprave članovi Komisije saglasili su se da se rasprava o Prijedlogu zakona okonča na slijedećoj sjednici Komisije koja bi trebala biti održana krajem avgusta. Do tada, predstavnici Ministarstva odbrane, Ministarstva sigurnosti, predlagač zakona i predlagači amandmana trebaju održati sastanak na kome će pokušati usaglasiti stavove kako bi se došlo do što kvalitetnijeg teksta. U kontekstu navedenog zaključeno je da se od Kolegija zatraži produženje roka za razmatranje predloženog zakona u skladu s Poslovníkom.

Ad.4. Tekuća pitanja

Boško Šiljegović postavio je pitanje g-di Pendeš vezano za popunu personalom Ministarstva odbrane. Zanimalo ga je koliko ima trenutno zaposlenih i koliko je time ispunjena obaveza koju je BiH-a imala po tom pitanju prije samita u Istanbulu. Drugo pitanje odnosilo se na rezultate obavljenih bilateralnih razgovora između BiH-e i Srbije i Crne Gore.

Marina Pendeš istaknula je da je BiH-a imala obavezu da sa 65% popuni personalom Ministarstvo odbrane odn. da primi oko 150 lica. Usvojen je i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji. Trenutno je zaposleno 42 lica što predstavlja 32%, a pokrenuta je i ponovo intenzivirana aktivnost oko popune ljudstvom. U tom smislu skraćene su procedure izbora, na insistiranje OHR-a zakonom je omogućeno da zaposleni u entitetskim ministarstvima odbrane putem javnog konkursa pređu u Ministarstvo odbrane BiH. U odnosu na rezultate bilateralnih razgovora istaknula je da je cilj tih razgovora postizanje boljih odnosa sa susjednim zemljama, te poštovanje uslova utvrđenih Partnerstvom za mir. Prvi razgovori obavljeni su sa Srbijom i Crnom Gorom, a poslije godišnjeg odmora planirani su razgovori sa Hrvatskom.

Seadu Palavrić zanimala je ovakva popunjenost ljudstvom Ministarstva odbrane u svijetlu obaveza utvrđenih pred samit u Istanbulu. Ona također ima neka saznanja da proces popune ide otežano zbog nekih nesuglasica između rukovodećih ljudi Ministarstva odbrane, pa je zanimalo da li je to tačno.

Vinka Radovanovića zanimalo je kada se vremenski očekuje popuna Ministarstva odbrane.

Boško Šiljegović predložio je potom, da zbog velikog broja pitanja i bolje pripreme, Komisija zaključi da do njene naredne sjednice Ministarstvo odbrane pripremi potpunu informaciju o stanju popunjenosti ljudstvom, sa svim eventualnim teškoćama i razlozima nepopunjenosti.

Adem Huskić istaknuo je da je pitanje popune ljudstvom Ministarstva odbrane vrlo značajno pitanje o kome je vođena rasprava i na seminaru održanom u Oberamergau. Zanimalo ga je da li može Komisija ubrzati proceduru popune iniciranjem kontakata sa entitetskim komisijama ili se čak eventualno može predložiti Domu da donese zaključak u tom kontekstu.

Branko Zrno istaknuo je da mu je nejasna trenutna situacija i ponašanje u Ministarstvu odbrane, te da se svi eventualni nesporazumi moraju riješiti u samom Ministarstvu, a tek ukoliko to ne bude moguće, to pitanje bilo bi razmatrano pred ovom komisijom.

Marina Pendeš predložila je da do naredne sjednice Ministarstvo odbrane pripremi potpunu informaciju o ovom pitanju, te da se na tu sjednicu pozove ministar i oba zamjenika ministra odbrane BiH, kako bi članovima Komisije obrazložili postojeće stanje.

Po okončanoj raspravi članovi Komisije jednoglasno su usvojili zaključke:

1. Zahtijeva se od ministra i oba zamjenika ministra odbrane BiH, da do naredne sjednice Zajedničke komisije dostave kompletnu informaciju o stanju popunjenosti ljudstvom u Ministarstvu odbrane BiH u svjetlu utvrđene obaveze koju je Bosna i Hercegovina trebala ispuniti prije samita u Istanbulu, s posebnim osvrtom na činjenicu da su prije dva mjeseca bile stvorene sve zakonske i druge pretpostavke za prijem potrebnih lica u Ministarstvo odbrane BiH.
2. Zajednička komisija će na narednu sjednicu pozvati ministra odbrane BiH i njegove zamjenike kako bi obrazložili datu informaciju pred članovima Komisije.

Zapisnik sačinila:
Dragica Hinić

Privremeni predsjedavajući
Zajedničke komisije:
Boško Šiljegović